

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

VAN PALERMO NAAR SAN FRANCISCO

toneelspel

door

Arnon Grunberg

Laatste versie – januari 1995

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2009

Nr.2590

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste DRIE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens bvba
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens bvba worden gestuurd.

Enkele dagen voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteursrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot: International Theatre Bookshop-Amsterdam

TARIEFCODE A1

© 1999 Toneelfonds J. Janssens/Arnon Grunberg

Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1.

MIRJAM

SOPHIE

ANNEMIEK

MIRJAM

All the leaves are brown
and the skey is grey
I've been for a walk
on a winters day
I'd be safe and warm
if I was in LA
California dreamin'
on such a winters day

SOPHIE

Zeven.

MIRJAM

En daarvoor.

SOPHIE

Twaalf. Waardeloos.

MIRJAM

En de mannen.

SOPHIE

Dezelfde. Waardeloos.

MIRJAM

Wat?

SOPHIE

Hun koppen. Ook wel hun kleren. Maar vooral hun koppen.
Mijn eigen kop trouwens ook.

MIRJAM

Heb je Wolfje gezien.

SOPHIE

Je moet niet zoveel praten.

MIRJAM

Wolfje vindt dat ik mooie benen heb.

SOPHIE

Je bent lief. Je bent heel lief. Maar je moet niet zoveel praten.

MIRJAM

Wat speelde Wolfje.

SOPHIE

Vijftien.

MIRJAM

Hij kan niet anders.

SOPHIE

Hij zat maar naar me te kijken en te knipogen. Het kunnen ook zenuwen zijn geweest. Mijn hele garderobe is praktisch van Wolfje. Wist je je dat. Fluweel, alles fluweel, ik ben dol op fluweel. Maar het zijn stofnesten.

MIRJAM

Moet je kijken hoe ik eruitzie. Moet je kijken.

SOPHIE

Ik zie niets.

MIRJAM

Jij kent me nog maar net.

SOPHIE

Ik zie echt niets.

MIRJAM

Twee, drie jaar geleden hadden ze me moeten zien. Vóór mijn huwelijk.

Ik was een prinsesje.

SOPHIE

Wolfje heeft geen geduld meer.

MIRJAM

Waar ben ik aan begonnen. Waar ben ik in godsnaam aan begonnen. Zoals ik er nu uitzie. Een ouwe heks. Zo zie ik eruit. Ik had hier nooit aan moeten beginnen.

Spijt als haren op mijn hoofd.

SOPHIE

Wolfje heeft geen geduld meer.

MIRJAM

Altijd speelt ie vijftien. Weet je hoe ze dat noemen.
Monomaan. Ja zo noemen ze dat. Monomaan.

SOPHIE

Hij gaat kapot. Zeggen ze.

MIRJAM

Volgens mij noemen ze dat monomaan.

SOPHIE

Alsjeblieft.

MIRJAM

Of noemen ze dat niet monomaan? Hoe noemen ze dat dan?
Volgens jou? Christus.

SOPHIE

Wat is er?

MIRJAM

M'n sigaretten. Laten liggen. Ik ga daar niet nog een keer
naar binnen.

SOPHIE

Heb je ooit die ene film gezien? Met Madonna. Dat ze een
contactadvertentie had gezet. Hoe heet die film?

MIRJAM

Like a virgin.

SOPHIE

Dat is geen film.

MIRJAM

Kijkt ie net zo naar jou, zoals ie naar mij kijkt?

SOPHIE

Dat weet ik niet. Dat soort dingen wil ik ook helemaal niet
weten. Het was helemaal uit haar beginperiode.

MIRJAM

Desperately seeking Susan.

SOPHIE

Ja. Godverdomme dat had ik niet van je verwacht.

MIRJAM

Christus.

SOPHIE

Desperately seeking Susan. Jij hebt precies hetzelfde kapsel als dat ene meisje. Weet je welk meisje ik bedoel?

MIRJAM

Ik heb eens drie nachten gedanst.

SOPHIE

Met Wolfje?

MIRJAM

Op een bruiloft.

SOPHIE

Wolfje danst niet.

MIRJAM

Het was op een bruiloft.

SOPHIE

Vanavond vieren we een feest dat groter is dan welk bruiloftsfeest dan ook.

En morgen koop ik nieuwe schoenen. Italiaanse.

Houd je van Italiaanse.

MIRJAM

Heel erg veel.

SOPHIE

Dit is mijn avond. De avond van Mrs. Twentysix.

Na vanavond hoeft het namelijk niet meer.

Wuif me koelte toe. Vond je het eigenlijk een goeie film?

MIRJAM

Ik ben getrouwd op Italiaanse schoenen.

SOPHIE

Jij komt hier nooit meer weg.

MIRJAM

Hoe bedoel je dat.

SOPHIE

Zoals ik het zeg.

MIRJAM

Als Lijn komt.

SOPHIE

Lijn is een mislukte buikdanseres die nog meer van geld houdt dan van mannen.

MIRJAM

Als ze komt kunnen we godverdomme Wolfje alles teruggeven. De hele teringzooi kunnen we hem teruggeven. De hele godvergeten teringzooi. Dan kan ik jou ook je teringzooi teruggeven. Waarom hebben mensen niet genoeg aan hun eigen teringzooi.

SOPHIE

Waar heb je het over. Teringzooi. Daar ben je zes maanden dag en nacht mee bezig. Dan heeft ze het over teringzooi.

MIRJAM

Ik kan niet tegen schulden. Heb ik nooit tegen gekund. Daar word ik nerveus van.

SOPHIE

Morgen zit ik in Griekenland.
Dan hoeft het niet meer.

MIRJAM

Heeft Wolfje gewonnen.

SOPHIE

Wolfje wint nooit.
Hij trekt ongeluk aan. Net als jij.
Jij lijkt op mijn moedertje. Die trok ongeluk aan. Haar hele leven. Ik lijk op mijn vader. Eigenlijk trok die ook ongeluk aan. Maar dat is een ander verhaal.

MIRJAM

Ik weet niet op wie ik lijk.

SOPHIE

Je trekt ongeluk aan. Geloof me nou maar.

MIRJAM

Ze zeiden dat ik mooi was.

SOPHIE

Dat hebben ze ook tegen mij gezegd, maar ik heb er nooit in geloofd.

De eerste de beste puist is meer waard dan wat ze tegen je zeggen.

MIRJAM

All the leaves are brown
and the skey is grey
I've been for a walk
on a winters day
I'd be safe and warm
if I was in LA
California dreamin'
on such a winters day
En.

SOPHIE

Dertig. Waardeloos.
Mijn moedertje was zwakzinnig. Ze is eerste kerstdag gestorven. Vijf jaar geleden.

MIRJAM

Zei Wolfje nog iets.

SOPHIE

Hij zat op zijn vaste plaats. Er zitten gaten in zijn vest.
Hij heeft Italiaanse schoenen. Ze zijn een beetje versleten, maar Italiaans.

MIRJAM

Altijd als ik hem zie maakt ie me een complimentje. De ene keer is het mijn haar, de andere keer zijn het mijn tanden. Ik heb ze namelijk net laten saneren.

SOPHIE

Daar begin ik niet meer aan.

MIRJAM

Moet je kijken hoe mooi het is geworden.

SOPHIE

Als Wolfje speelt loopt er altijd wat spuug uit zijn mond.

MIRJAM

Hij kan verschrikkelijk huilen. Het is angstaanjagend als hij gaat huilen.

SOPHIE

Ik heb hem nog nooit zien huilen.

MIRJAM

Ik wel. Hij huilt tegen de maan.

SOPHIE

Hij huilt om het geld dat hij verloren heeft. En om de kleren die hij voor vrouwen heeft gekocht.

MIRJAM

Hij huilt tegen de maan.

SOPHIE

Als ze hun garderobe bij elkaar hebben gaan ze bij hem weg.

MIRJAM

Wolfje zei, als je ze scheert zijn ze nog mooier.

SOPHIE

Wat.

MIRJAM

Mijn benen.

SOPHIE

Hopeloos.

MIRJAM

Op mijn bruiloft heb ik drie nachten gedanst. Om zeven uur 's ochtends gingen we naar bed. En om vier stonden we op, en dan gingen we dansen en drinken. We dansten in een tent.

SOPHIE

In een tent.

MIRJAM

Mijn man was soldaat.

SOPHIE

En toen sneuvelde hij. Het is een oud verhaal.

MIRJAM

Nee, hij kwam een leuk meisje tegen.

SOPHIE

Dit is mijn geluksdag. Dit is de avond van Mrs. Twentysix.
Maar het blijven stofnesten. Je borstelt je dood.

MIRJAM

Wat je nu aan hebt is toch geen echt fluweel.

SOPHIE

Hoezo. Geen echt fluweel. Dit is fluweel. Van Wolfje. Wat
weet jij eigenlijk van fluweel.

MIRJAM

Dat hangt toch altijd zo. Echt fluweel. Dat hangt altijd zo.

SOPHIE

Fluweel hangt niet.

MIRJAM

Dat hangt zo'n beetje alsof het heel zwaar is.

SOPHIE

In Amerika hingen de bankiers aan de daken van hun huizen.
Vertelde Wolfje.

MIRJAM

Wanneer.

SOPHIE

Toen hun aandelen waardeloos waren geworden.
Hij is versleten. Als je hem 's middags aan ziet komen lopen,
dan zie je het pas goed. Ach, de portiers behandelen hem nog
wel goed, en de bardames, maar ze zien alleen maar wie hij
was.

MIRJAM

Ik niet.

SOPHIE

Hij heeft het geld voor zijn hele familie beheerd.
En voor nog wat andere mensen ook.
Maar dat is afgelopen. Dat is nu allemaal afgelopen.

MIRJAM

Heb je wat geld voor sigaretten?

SOPHIE

Ga naar Wolfje. Jij hebt vroeger toch gedanst voor toeristen.

MIRJAM

Een tijdje.

SOPHIE

Waarom ben je daarmee opgehouden.

MIRJAM

Mijn been.

SOPHIE

Wat is er met dat been?

MIRJAM

Hij heeft eens aan mij gevraagd of hij ze niet mocht scheren.
Hij had nog zo'n ouderwets scheermes.

SOPHIE

Zoiets laat je toch niet toe. Zoiets laat je godverdomme toch
niet toe.

MIRJAM

Kom eens dichterbij.

SOPHIE

Waarom.

MIRJAM

Kom eens dichterbij.
Kijk. Heb ik gekregen.

SOPHIE

Mooi.

MIRJAM

Wolfje heeft gezegd, een miljonair herken je aan zijn schoenen en zijn horloge.

All the leaves are brown

and the skey is grey

I've been for a walk

on a winters day

I'd be safe and warm

if I was in LA

California dreamin'

on such a winters day

SOPHIE

Ik krijg nog twee ruggen van je.

MIRJAM

Niet nu.

SOPHIE

Nu.

MIRJAM

Ik heb je alles gegeven. Dit was een cadeau. Ik heb niets meer. Ik zie er ook niet uit. Wallen. Als een ouwe heks. Waar ben ik aan begonnen. Houtlijm. Geen risico, zeiden ze. Geen enkel risico. hoog rendement. Ik weet toch niets van houtlijm. Ik weet niets van de economie. Ik weet iets van mijn eigen economie. Maar ik ben geen uitvreter. Ik heb me nog nooit laten onderhouden. Nog nooit. Kom dan dichterbij, dan zal ik het je laten zien. Ze hebben over me geschreven in de krant.

SOPHIE

Houd op.

MIRJAM

Het is toch zo. Kom dan dichterbij. Er staat een foto bij. Hij is niet zo goed. Er is een keer koffie overheengegoid, maar

je kan het nog heel goed zien.

Ik ben geen uitvreter. Ik was het modekoninginnetje.

SOPHIE

Heb jij Henk nog meegemaakt?

MIRJAM

Welke Henk.

SOPHIE

Henk de cowboy.

MIRJAM

Die is de hele week niet geweest.

SOPHIE

Ze hebben hem dinsdag begraven.

MIRJAM

Oh ja. Jezus.

SOPHIE

Dat doen ze alleen maar voor de show.

MIRJAM

Wat?

SOPHIE

Uit vuilnisbakken eten. Thuis hebben ze de hele keuken vol staan. Maar omdat er goed geld in zit eten ze uit vuilnisbakken.

MIRJAM

Als je hem op straat tegenkwam herkende hij je niet.

SOPHIE

Hij praatte buitenlands op straat.

MIRJAM

Hij liet boeren. Hele harde boeren. Alleen op straat. Maar soms dacht je dan dat hij wat tegen je wilde zeggen.

SOPHIE

Precies zoals negers praten. Daar leek het op.

MIRJAM

Ze zal zo wel komen.

SOPHIE

Misschien. Jij komt hier in ieder geval niet meer weg.

MIRJAM

Geloof je in Maria.

SOPHIE

Maria?

MIRJAM

Geloof je in haar.

SOPHIE

Vroeger geloofde ik. Maar niet in Maria. Ik had mijn eigen Godje.

Mijn moeder geloofde in Maria. Ze trok ongeluk aan zoals mooie vrouwen mannen aantrekken.

MIRJAM

Weet je dat ik vroeger elke dag om zes uur opstond.

SOPHIE

Zo.

MIRJAM

Ik moest wel een half uur naar school fietsen. En ik had wel een half uur nodig om mijn pukkels uit te knijpen.

SOPHIE

Het sop is de kool niet waard.

MIRJAM

Op een gegeven moment ben ik ermee opgehouden. Van de ene dag op de andere.

We zaten aan het Noordzeestrand. In een hotel. Mijn vader had een hotel.

SOPHIE

We gingen altijd naar de Costa del Sol. Met kerst. Dan zei mijn vader, met kerst gaan we een week naar de zon.

MIRJAM

Aan het Noordzeestrand.

SOPHIE

We gingen ieder jaar naar de zon met kerst.
Ik moest altijd mee naar het reisbureau. En als ze ons zagen zeiden ze al meteen, jullie willen zeker een weekje naar de zon. Al die andere mensen gingen naar India op olifanten jagen.

MIRJAM

Nee daar ben ik nooit geweest.

SOPHIE

Mijn ouwe had een winkel voor Volkswagenonderdelen.
Later ook Audi. Maar eerst alleen Volkswagen. Toen kwam Audi. Dacht hij dat hij zou binnenlopen.
Kijk. Ik ben geen oplichter.

MIRJAM

Mijn ideaal was altijd pas opstaan als het weer donker is. Ik dacht altijd dat je het in het donker niet zo zag.

SOPHIE

Wat.

MIRJAM

Dat je onder de camouflagestift zit. Geef me wat geld voor sigaretten.

SOPHIE

Luister. Ik ben geen oplichter. Ik ga geen arme sloeber voor een meijer oplichten.
Henk die had goeie verhalen.

MIRJAM

Henk de cowboy.

SOPHIE

Ik bedoel dat ze niet elke avond hetzelfde waren.

MIRJAM

Hij liet boeren - ik denk echt dat ik nooit meer dat soort boeren zal horen.